

Diari Oficial del Consell General

Any 20 – VIII Legislatura – Núm. 32/2022

Sessió ordinària celebrada el dia 21 de desembre del 2022

El dia 21 de desembre del 2022, dimecres, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 154/2022, que és el següent:

1: Informe de la Delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària corresponent a l'any 2022.

2: Informe de la Delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF), corresponent a l'any 2022.

3. Informe de la Delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània (APM) corresponent a l'any 2022. Gràcies, senyora síndica.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero

M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset

M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny

M. I. Sra. Alexandra Codina Tort

M. I. Sra. Bernadeta Coma González

M. I. Sr. Ferran Costa Marimon

M. I. Sr. Carles Enseñat Reig

M. I. Sr. Raul Ferré Bonet

M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallón Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre de Turisme i Telecomunicacions; Víctor Filloy Franco, ministre de Territori i Habitatge; Judith Pallarés Cortés, ministra d'Afers Socials, Joventut i Igualtat; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Albert Font Massip, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Trini Marín González, ministra d'Administracions Públiques i Participació Ciutadana.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 12.06h)

La Sra. síndica general:

Permeteu-me adreçar a una cordial salutació a les diferents autoritats presents, als senyors representants dels coprínceps, el senyor president del Consell Superior de la Justícia, al senyor president del Tribunal Constitucional, els senyors i senyores cònsols i també a la resta d'autoritats. Sigueu benvinguts amb tots nosaltres, especialment avui, que podem recuperar la sessió en aquest hemicicle de Casa de la Vall.

Punt número 1. Informe de la Delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària corresponent a l'any 2022.

Intervé la senyora Meritxell Palmitjavila Naudí, subsíndica general.

La Sra. Meritxell Palmitjavila:

Gràcies, senyora síndica.

El Consell General permanent membre de la Unió Interparlamentària, la UIP, des de fa 27 anys, aquest any 2022, ha continuat involucrat en aquesta organització, promovent els valors que aquesta defensa i participant en moltes de les reunions i seminaris que ha organitzat. En total, s'han efectuat dos desplaçaments a les 144a i a la 145a assemblees i s'ha participat a cinc reunions i seminaris online. En concret:

- Al seminari sobre els processos de pau, a la presentació del tercer informe parlamentari mundial realitzat per la UIP i al Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, centrat en la necessitat d'implicar la ciutadania en la feina dels parlaments.

- A una reunió informativa sobre els indicadors treballats per ajudar als parlaments a avaluar la seva capacitat i treball en l'àmbit de l'elaboració de les lleis i de l'acció de control, basats en l'objectiu per al desenvolupament sostenible. I més concretament, els relatius a crear unes institucions eficaces, responsables i transparents i garantir l'adopció de decisions, inclusives, participatives i representatives.

- Al taller sobre l'enfortiment del paper dels parlamentaris dels estats membres de la Francofonia en el procés de l'examen periòdic universal per fomentar el compliment de les obligacions i els compromisos sobre els drets humans dels estats membres de l'ONU.

- A la sessió informativa per als parlaments dels estats que l'any vinent s'han compromès a presentar el seu segon examen nacional voluntari, procés mitjançant el qual els països avaluen i exposen el progrés realitzat a escala nacional en l'assoliment dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030. Recordar que enguany el Consell General, per primera vegada, ha presentat la seva avaluació parcial centrada en quatre objectius sostenibles. I en aquesta sessió es va informar de l'eina que s'ha utilitzat per poder dur a terme. Aprofito per agrair la col·laboració del Ministeri d'Afers Exteriors i de l'ARI.

En el decurs d'aquestes reunions, on ha estat representat el Consell General, s'han fet diverses recomanacions als parlaments, entre altres destaco els següents:

- En matèria de Medi Ambient, se'ns demana de comprometre'ns a intentar assegurar lleis eficaces i pressupostos suficients per reforçar la transició energètica, reduir la petjada ecològica, vetllar per l'assoliment del compromís nacional respecte al canvi climàtic.
- En matèria de participació ciutadana, se'ns exhorta a fomentar una participació i representació política més diversa i inclusiva.
- En matèria d'Igualtat de Gènere, es proposa als parlaments de disposar de regles formals per assegurar l'equilibri de gènere en els càrrecs de direcció, aconseguir la paritat en totes les activitats parlamentàries i que apliquem una política de tolerància zero respecte a l'assetjament sexual o la intimidació.
- En matèria de tràfic d'éssers humans, s'insta als parlaments a reforçar la legislació per garantir la protecció i l'assistència a les víctimes del tràfic.
- I en relació a la invasió d'Ucraïna, que des de la UIP s'ha condemnat i s'ha demanat una resolució pacífica, es proposa als parlaments de sensibilitzar, si escau, les autoritats nacionals i la societat civil perquè contribueixin en la mesura de les seves possibilitats a resoldre la crisi humanitària ocasionada i a fomentar el suport i la cooperació de la Comunitat Internacional en el procés de reconstrucció d'Ucraïna.

Totes les recomanacions fetes en aquestes reunions on s'hi ha participat estan recollides en l' Informe anual d'activitats relatives a la UIP corresponent a l'any 2022. Informe que ha estat tramès per correu electrònic a tots els consellers generals i que, al final d'aquesta sessió, estarà disponible a la pàgina web del Consell General.

En aquest informe anual també hi trobareu explicats els actes que s'han organitzat enguany amb motiu de cinc dies internacionals. El Dia Internacional de l'Educació, el Dia Internacional del Parlamentarisme, el Dia Internacional de la Joventut, el Dia Internacional de la Democràcia i el Dia Internacional dels Drets Humans, que just s'ha celebrat aquest 10 de desembre.

En relació amb aquesta darrera efemèride, vull destacar especialment la declaració que els membres del Comitè Executiu per als Afers de la UIP vam aprovar i publicar a la pàgina web del Consell General, recordant la importància d'un dels drets que la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 recull, en concret el dret de vot. Davant de la proximitat de les properes eleccions generals, vam voler aprofitar per recordar que el dret de vot, a més d'un dret fonamental reconegut a la Constitució andorrana en el seu article 24 i, per tant, un dret directament aplicable, que vincula tots els poders públics i gaudeix d'una tutela jurisdiccional reforçada, és també un deure cívic. La participació ciutadana és un element clau de l'Estat social i Democràtic de dret i, en ser-hi, confereix legitimitat als càrrecs elèctes, cal la implicació de tots.

D'una banda, vam recordar la necessitat que els partits polítics i els candidats contribueixin a augmentar l'interès dels electors per votar, demostrant-los que el seu vot serveix, donant informació, facilitant que tothom es pugui reconèixer en alguna llista electoral, sent coherents i responsables amb els missatges i les accions, abordant els temes que afecten la ciutadania i proposant solucions a les seves necessitats més urgents.

D'altra banda, vam ressaltar la importància que la ciutadania, amb dret de vot, sigui conscient de la necessitat de la seva acció per a una democràcia forta i legitimada. Perquè el futur de la democràcia depèn de tots. Perquè la democràcia, com a sistema d'organització política i social, no està exempta de riscos desestabilitzadors. I perquè la democràcia necessita una societat civil i activa compromesa que la defensi i reivindiqui. I acaba la declaració demanant que cada un de nosaltres, en l'àmbit de les nostres competències, contribuïm al manteniment d'una democràcia forta, inclusiva i millorada.

Per últim, acabo la meva presentació agraint la dedicació i la feina dels consellers generals a aquesta legislatura que han estat integrats, juntament amb mi mateixa, al Comitè Executiu per als afers de la UIP, l'òrgan del Consell General, encarregat de tot el relatiu a la UIP, la Síndica General Roser Suñé, les conselleres Berna Comas, Susanna Vela, Maria Martisella, i els consellers Ferran Costa, Carles Naudi i Joan Carles Camp.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyora Palmitjavila, i gràcies a tots els membres de la Delegació per la seva tasca al llarg d'aquests períodes, on hem pogut participar activament en la Unió Interparlamentària.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

Punt número 2. Informe de la Delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia corresponent a l'any 2022.

Intervé el senyor Carles Sánchez Rodríguez, president de la Delegació.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies, senyora síndica.

La Delegació de la secció andorrana de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia, integrada per la senyora Núria Rosell, el senyor Oliver Alís, el senyor Raul Ferré, el senyor Marc Magallón i per mi mateix, participa activament en els treballs que des del Consell General se'ns han confiat. La prova d'aquesta implicació en les activitats de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia rau en l'informe que se us ha tramès i que passo a presentar-vos succintament. L'APF és una organització parlamentària internacional que defensa l'estat de dret, la democràcia i la salvaguarda dels drets humans, particularment en l'espai francòfon, i on es debat i s'intercanvia informació sobre temes d'interès comú per a aquells parlaments i grups de parlamentaris d'arreu del món que comparteixen els valors de la francofonia definits en la Charte de la Francophonie i que es constitueixen en seccions. Durant l'any 2022 ha tingut lloc a Mònaco la Conferència de Presidents de la Regió Europa del 3 al 5 d'abril del 2022, així com a Kigali, Ruanda, la 47a Sessió Anual de l'Assemblea General de l'APF. Del 5 al 9 de juliol de 2022, i a Barcelona, a la 34a Assemblea Regional Europa del 23 al 26 d'octubre del 2022.

En la Conferència de Presidents de la Regió Europa van participar els presidents de 17 seccions Andorra, Armènia, Bèlgica, Bulgària, Catalunya, França, Geòrgia, Grècia, Jura, Lituània, Luxemburg, Macedònia del Nord, Romania, Suïssa, Valais, Vall d'Aosta, Vaud i Monaco. La secció del Principat d'Andorra va estar representada pel seu president. La sessió va ser inaugurada pel senyor Stéphane Valeri, president del Consell Nacional; pel senyor Jean-Charles Luperto, cap de la Missió Europa de l'APF, així com per les senyores Isabelle Berro-Amadei, *conseiller du Gouvernement-Ministre des Relations Extérieures et de la Coopération*, i Michèle Dittlot, presidenta de la secció monegasca. Durant la reunió els participants van abordar mecanismes de promoció de la francofonia. En aquest sentit, el senyor M. Thomas Fouilleron, director d'arxius i de la biblioteca del Palau Príncep, va presentar l'històric de les aliances estratègiques a la francofonia, Mònaco i França segle XV-XX. Mentre que el senyor Jean-Yves Giraudon, president de l'Aliança Francesa de Mònaco, va incidir sobre les funcions i el funcionament del Centre Mediterrani d'Estudis Francesos. La segona part dels treballs es va centrar sobre la situació d'Ucraïna presentada per parlamentàries ucraïneses de la Rada, així com pel president de la Rada. Les seccions presents van condemnar fermament l'atac bèl·lic de la Federació Russa contra la República d'Ucraïna i van fer una crida conjunta a la pau i al diàleg, demanant l'aturada immediata de la guerra. Finalment es van abordar els programes d'accions de cooperació de la APF Regió Europa.

Del 5 al 9 de juliol va tenir lloc a Kigali, Ruanda, la 47a Sessió de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia, que va comptar amb la participació de 200 participants provinents de les quatre regions de l'APF, Àfrica, Amèrica, Àsia, Oceà Pacífic i Europa. La Delegació andorrana va estar representada pel Molt Il·lustre Senyor Marc Magallón i per mi mateix. El debat general va centrar-se en aquesta edició en el tema *Governance Mondiale, le rôle du Parlement pour une paix durable*. La intervenció de la secció andorrana, feta per mi mateix, va destacar que la contribució dels parlaments a la consolidació d'una pau durable forma part de les seves responsabilitats diàries i que com a representants del poble els parlaments estan ben situats per gestionar les crisis socials, prevenir conflictes violents i establir una pau duradora. A més del debat general, els membres de la Delegació van participar els treballs d'objecte terme a la Xarxa de Joves Parlamentaris, a la Comissió Política i a la Comissió d'Afers Parlamentaris. Al final dels treballs, l'Assemblea General va adoptar nou resolucions i una declaració.

Del 23 al 26 d'octubre va tenir lloc a Barcelona la 34a sessió de l'Assemblea Regional Europea. La secció andorrana va assistir representada pel senyor Raul Ferré, Marc Magallón i per mi mateix. L'Assemblea Regional Europa 2022 va tenir com a tema central els parlaments i els drets humans, i va comptar amb la presentació de diverses ponències que van tractar els temes des de diferents perspectives. Aprofitant aquesta trobada va tenir lloc, com és habitual, una conferència de presidents de la Regió Europea on es van tractar assumptes interns de la Regió i a la qual vaig assistir en qualitat de president de la secció andorrana. Durant aquesta reunió es va acordar, entre altres qüestions, adoptar l'ordre del dia de l'Assemblea Regional, determinar les properes reunions de l'assemblea i de la conferència, informar sobre el programa d'accions de cooperació en favor de diverses associacions d'ajuda als refugiats ucraïnians, posar en coneixement una carta de la secció d'Armènia sobre el conflicte amb l'Azerbaidjan, i finalment, assenyalar la demanda del Parlament d'Ucraïna per formar part de l'APF.

Els tres panells que van conformar el debat general van ser els següents. La cooperació interparlamentària, una eina de la defensa dels drets humans. La protecció dels drets humans dels parlamentaris. I finalment, els drets a la llibertat d'expressió i de reunió dels parlamentaris. En aquell panell vaig poder prendre la paraula destacant que la *Région Europe de l'APF* doit être un modèle efficace soutenant des valeurs et des libertés qui donnent nos citoyens la dignité et les droits dont ils ont besoin. Et il faut le faire sous un modèle évolutif de défense des droits, et élargissant sa portée et sa capacité. No voldria finalitzar aquesta síntesi de les actuacions de la delegació andorrana als treballs de la PF per a l'any 2022, sense agrair als membres de la Delegació i la seva dedicació, així com les seves contribucions en els qüestionaris enviats i excel·lents relacions d'entesa que han permès dur a terme una tasca eficaç i constant a l'espai francòfon.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor conseller, i gràcies a tots els membres de la Delegació per la tasca també efectuada en aquesta Delegació Internacional. I passem al tercer i darrer punt de l'ordre del dia.

Punt número 3. Informe de la Delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània corresponent a l'any 2022.

Intervé el senyor Raul Ferré, president de la Delegació.

El Sr. Raul Ferré:

Gràcies, senyora síndica.

La Delegació de la secció andorrana de l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània, integrada per la senyora Berna Com, el senyor Jordi Font, el senyor Marc Magallón i per mi mateix, participa activament en els treballs que des del Consell General se'ns ha confiat. La prova d'aquesta implicació en les activitats de l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània rau en l'informe que se us ha tramès i que passo a presentar-vos succintament. L'APM és una organització interestatal, regional amb personalitat i capacitat jurídica pròpia internacional que beneficia d'uns estatuts d'observador a l'Assemblea General de les Nacions Unides. Des de la seva creació, l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània és un actor principal de la diplomàcia parlamentària a nivell regional. El suport constant dels parlamentaris membres garanteix el respecte dels principis fundadors de l'APM i la realització d'objectius contemplats en la Carta de la Mediterrània del 2008.

A través dels esforços de l'APM, el diàleg polític i la comprensió mútua entre els estats membres i els seus respectius ciutadans s'ha anat consolidant a través del reforçament de la confiança entre els estats de la Conca Mediterrània. La promoció de la seguretat, estabilitat i pau a nivell regional. El sosteniment d'iniciatives de països de la Conca Mediterrània. La formulació de recomanacions als parlaments nacionals, regionals i internacionals, així com les principals organitzacions internacionals actives en la conca Mediterrània.

Creada en la Conferència de la Unió Interparlamentària UIP celebrada a Nauplia, Grècia, el febrer del 2005, l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània compta amb 29 membres de ple dret i quatre membres associats. El Consell General forma part de l'Assemblea Parlamentària de la Mediterrània com a membre de ple dret des del 28 d'octubre del 2010, data en què es va celebrar la quinta sessió plenària a Rabat, Marroc. Durant l'any 2022 s'ha celebrat la 16a sessió anual de l'Assemblea General de la APM, que va tenir lloc els dies 9 i 10 de març, amb la participació de 230 delegats provinents de diferents països i organitzacions internacionals.

L'assemblea va adoptar per unanimitat sis resolucions derivades dels treballs realitzats per les tres Comissions Permanents. Primer, *Les obstacles à l'éducation dans la région de l'APM. Bonnes pratiques en action*. 2. *Reconstruire en mieux : reprise économique et réponses politiques à l'impact de la Covid-19 dans les régions euro-méditerranéennes et du Golfe en 2021*. 3. *Les questions de sécurité dans la région de l'APM*. 4. *La lutte contre l'évolution de la menace terroriste dans la région euro-méditerranéenne*. 5. *Un engagement méditerranéen en prévision de l'examen du Pacte mondial pour des migrations sûres, ordonnées et régulières*. Et 6. *Le changement climatique et la dégradation de l'environnement dans le bassin méditerranéen : la nécessité d'une action commune immédiate*.

Durant aquesta sessió el secretari general de l'APM, el senyor Sergio Piazzì, va presentar l'informe administratiu i financer de l'APM i va respondre a les preguntes que li van estar plantejades pels membres de les delegacions nacionals. Tanmateix, va tenir lloc la signatura dels protocols d'entesa entre l'APM i les organitzacions associades a la presentació oficial de la nova web de l'APM i l'anunci dels nous membres que s'han adherit a l'APM. Finalment es va anunciar els premis al certamen Premis APM 2022 per a aquelles persones que s'han distingit per l'excel·lència en la consecució dels principis inspiradors de l'assemblea.

Abans de finalitzar aquestes síntesis dels treballs de l'APM pel 2022, permetin fer un agraïment als membres de la Delegació per la seva predisposició i excel·lents relacions d'entesa. Perquè, de ben segur, això ens permetrà dur a terme les tasques com a consellers generals que ens han estat confiades des del Consell General en el marc d'aquesta Assemblea Parlamentària de la Mediterrània.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor Ferré. I també agraeixo la tasca efectuada pels consellers membres d'aquesta delegació.

Permeteu, un cop acabat l'ordre del dia i abans d'aixecar la sessió, que us adreci unes paraules.

Molt il·lustre, senyora subsíndica, Molt il·lustre, senyores i senyors consellers generals, Molt il·lustres, honorables i digníssimes autoritats, abans d'aixecar aquesta sessió tradicional de Sant Tomàs em plau adreçar-vos a unes paraules.

Aquesta és la darrera celebració de Sant Tomàs de la legislatura. Un dia emmarcat en el calendari del Consell General per reflexionar sobre la nostra tasca en aquesta seu parlamentària i dibuixar algunes línies de futur. Hem congratula, com ja us he dit abans, poder seure en aquesta sala, l'hemicicle de Casa de la Vall, perquè només vam poder-hi celebrar la sessió de l'any 2019 i simbolitza avui el retorn a una normalitat que vàrem perdre per la pandèmia i que tants esforços ens ha suposat a tots plegats poder-la recuperar.

Si em permeteu començaré per una reflexió global. Aquesta ha estat una legislatura atípica on hem hagut de repensar algunes prioritats i on les metodologies de treball també s'han hagut d'adequar. La pandèmia va trencar les relacions habituals a les quals estàvem acostumats i per això el contacte personal, garantia de diàleg i de recerca d'entesa el vam haver de suplir per altres eines. D'aquest fet se'n deriven algunes de les situacions que hem viscut i de les quals hem après lliçons que sens dubte acompanyaran aquesta institució en el futur. Legislar és la nostra tasca fonamental, la raó per la qual som aquí i això és el que hem fet al llarg d'aquest any 2022, amb una quarantena de textos aprovats entre projectes i proposicions de llei, més una desena que resten en agenda, arribarem a la suma de més de 100 textos durant els quatre anys que ens ha pertocat la tasca legisladora.

Em permeto destacar els treballs desenvolupats durant aquest any en l'àmbit de les persones, amb totes les iniciatives relacionades amb les millores del poder adquisitiu, així com la Llei de la persona i la família, la Llei de protecció civil, el text sobre economia circular o el referit a la contractació pública. Matèries diverses que han de permetre la transformació i millora de la nostra societat, perquè aquest és l'objectiu final de les lleis. A les acaballes de la legislatura tenim pendent el Projecte de pressupost per a l'any 2023, així com algunes propostes que encara podran fructificar en el temps que ens resta abans de la convocatòria de les properes eleccions.

Des d'aquí m'agradaria compartir amb vosaltres la necessitat, que personalment considero imperiosa, de reflexionar sobre la quantitat de textos i la capacitat que tenen les administracions del país per fer-hi front amb els desplegaments reglamentaris que suposen. Si bé vivim en un món accelerat on sembla que disminuir el ritme esdevé un anacronisme, la discussió dels continguts és la raó de ser d'aquesta seu i el procés ha de ser curós amb els mecanismes escaients que permetin escoltar totes les veus. La bona feina necessita dedicació i recerca. No ho oblidem quan ocupem un escó en aquest hemicicle.

A més durant aquest període s'han efectuat les corresponents sessions de control al Govern amb una trentena de preguntes orals al ple i una cinquantena de preguntes escrites complementades amb unes 40 demandes d'informació. Per tant, tots aquells elements que formen part de la vida parlamentària han estat desplegats en el seu abast i han permès discussions enriquidores entre els membres de la Cambra. Sovint, però, permeteu-me que sigui una mica personal aquí, hem resta el sentiment agredolç de no haver pogut anar més enllà de posicions dialèctiques fixades a l'avança dels debats, perquè tots nosaltres, jo la primera, som en certa manera ostatges d'allò que pensem que els altres esperen de nosaltres. Des d'aquí em permeto convidar a tothom, tant els consellers actuals com els futurs membres d'aquesta Cambra, en el moment que els pertoqui, de trencar aquests marcs mentals tant com puguin, perquè la gestió del nostre país s'enriqueix quan som capaços d'un diàleg constructiu.

Senyores i senyors, m'agradaria girar ara la mirada cap a les feines internes del Consell General. Finalment, és el Consell de Sant Tomàs. Aquesta estructura que ens dona suport i que en els propers anys haurà de fer front a reptes importants. Durant aquest període hem finalitzat la implantació de la gestió documental com a eina principal per a la transformació digital, tant en l'àmbit dels procediments interns, en la gestió del document físic, com en la resta de procediments. Aquest projecte ha requerit esforços considerables del personal del Consell General, a qui agraeixo la dedicació que hi ha esmerçat i sobretot el lideratge impulsat per la subsíndica, juntament amb el secretari general i el secretari adjunt. Tots esperem que l'eina comenci a funcionar a ple rendiment a l'inici de la nova legislatura, a fi de facilitar la tasca de totes aquelles persones que treballen a la seu del Consell o interaccionen per raons diverses.

Remarco també la labor efectuada per la intervenció, figura que vam considerar imprescindible a l'inici de la legislatura i que ha garantit una execució pressupostària i control econòmic rigorós i eficient. Vull valorar també la feina aconseguida en l'eficiència energètica, en una gestió gens fàcil, en un edifici d'aquestes dimensions que requereix esforços múltiples, des d'un estalvi energètic d'un 16%, segons dades facilitades pel subministrador, a la connexió de la futura xarxa del circuit de calor de FEDA, passant pels punts de càrrega dels vehicles elèctrics o el canvi a leds per millorar tota l'eficiència del consum elèctric. Aquestes consignes han de continuar i romandre com a eixos de la gestió física dels nostres espais.

Durant aquest període també s'ha assolit la redacció de l'Estatut del Personal del Consell General, una vella reivindicació dels treballadors d'aquesta casa que, en un procés de negociació participativa, ens ha dut a un text que, si no hi ha algun canvi de molt darrere hora, serà validat demà en el ple del Consell General. Aquesta eina ha de permetre enfortir les polítiques de recursos humans d'aquest organisme, garantint tant els drets dels treballadors com fixant els seus deures. Una veritable eina dinàmica que s'ha de desplegar ara per garantir un equip que pugui fer front a les necessitats de transformació de la gestió que s'albiren, com per exemple els requeriments que suposarà la futura signatura de l'acord d'associació amb la Unió Europea.

La gestió dels recursos humans és sempre un repte per a qualsevol institució. Desitjo pel camí que aquesta sindicatura ha empès, pugui continuar en el futur, perquè aquesta institució, seu de la sobirania del poble, us asseguro que s'ho mereix. En un altre àmbit d'activitat, el Consell General ha continuat acollint propostes de la societat civil que han utilitzat els seus espais per fer-ne la presentació. Així, a més del tradicional Dia de la Cultura o la rebuda de la Flama del Canigó, com a efemèrides ja reconegudes, també hem gaudit de presentacions de llibres i de conferències sobre temes diversos, entre els quals vull destacar els relacionats amb la Unió Europea. Dins d'aquest marc voldria deixar constància que les col·laboracions de la nostra institució amb altres entitats del país són un doble guany per ambdues, però que cal saber entendre el lloc que han d'ocupar i els recursos que hi podem dedicar. Ni totes les propostes que es reben poden ser acollides per aquesta casa, ni totes corresponen a temàtiques que encaixin en la seva idiosincràsia. Per això crec que hem d'estar oberts a escoltar, però també hem de tenir la capacitat de triar aquells fets més idonis per donar el ressort que els correspon.

Senyores i senyors, com he dit al principi de la meva locució, som al final de la legislatura. Encara massa aviat per fer-ne balanç aprofundit, però sí que és el moment d'apuntar algunes consideracions que no puc obviar. En primer lloc, deixeume que us agraeixi a tots, tots els qui avui m'acompanyeu, la feina feta, l'interès i la dedicació a una tasca que no sempre és ben entesa ni ben valorada. Per a mi, i us ho dic de tot cor, ha estat un plaer treballar amb vosaltres i m'excuso si en algun moment no he donat resposta a les vostres expectatives.

Vull dedicar unes paraules específiques als membres de la Sindicatura. Un agraïment a la responsabilitat i bona entesa amb la qual hem treballat. Gràcies senyora Vela, gràcies senyora Ferré, gràcies Susanna, gràcies Sílvia. També un reconeixement a la tasca no sempre evident de la subsíndica, senyora Palmitjavila. La vostra competència i el vostre suport han estat un bé preuat en aquest període que hem compartit. Gràcies Meritxell. I en nom de totes nosaltres, perquè som dones, les de Sindicatura i certament de tots vosaltres, no puc deixar de dedicar unes paraules al secretari general, senyor Josep Hinojosa. Gràcies per tantes hores de dedicació i gràcies per tanta capacitat de buscar solucions allà on sembla que no n'hi ha. La vostra presència és garantia de feina ben feta i de bons consells. Gràcies Josep.

Des d'aquest espai emblemàtic per a tots nosaltres vull dir vos que la nostra és una tasca al servei de la població. Som aquí quatre anys perquè així els ciutadans i les ciutadanes ho han volgut i és a ells a qui hem de retre comptes. Legislar és complex, sobretot en una època on el canvi de paradigma sembla evident. Els desafiaments són enormes i s'emmarquen dins d'una crisi climàtica que definirà segurament les polítiques de la segona meitat del segle XXI. Hem d'estar-hi atents i saber trobar les eines que ens permetin avançar cap a una societat justa i cohesionada. Però el llarg horitzó no ens ha de fer oblidar les problemàtiques més importants del dia a dia avui i ara de la ciutadania. Ells ens interpel·len davant de l'augment de preus i la situació de l'habitatge. Espero i desitjo que aquests àmbits continuïn tenint un lloc bàsic en la gestió del proper Consell General. Nosaltres acabarem la feina que ja tenim definida, però encara caldrà trobar noves estratègies i prendre decisions quan es produeixi la nova configuració dels grups.

Senyores i senyors, des de la seu parlamentària apel·lo a la maduresa política, a la discussió constructiva, perquè és el que entén i vol la població. Som la suma de moltes voluntats, la suma de moltes idees. Tots els segments de la població s'han de trobar representats en els nostres debats. Des d'aquí, el dia de Sant Tomàs, us demano que guardem la nostra capacitat de diàleg, perquè un Parlament és un espai de respecte on tothom ha de poder-se expressar i ser escoltat. Així ho hem fet aquesta legislatura i així espero que continui sent. Com a institució tenim una missió ben definida per la Constitució en el seu article 40, que cito: "El Consell General, que expressa la representació mixta i paritària de la població nacional i de les set parròquies, representa el poble andorrà, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressupostos de l'Estat, impulsa i controla l'acció política del Govern". No oblidem que aquesta és la nostra funció i dediquem el nostre saber i les nostres capacitats a desenvolupar-la de la millor manera possible. La solidesa de les institucions és la que garanteix la pervivència de la democràcia. Un ideal volgut per a tots, però que requereix el nostre compromís i la nostra fermesa constant.

Benvolgudes conselleres, benvolguts consellers, m'adreço ara específicament a vosaltres per demanar-vos encara un esforç més per cloure aquesta legislatura. Siguem generosos i avancem per consensuar aquelles polítiques que hem iniciat. Des d'aquest món canviant, on aquests quatre anys hem tingut prou avisos de la complexitat del futur, però també hem demostrat la nostra resiliència i la capacitat d'adaptació, espero que en surtin nous debats i noves idees a fi de fer front al repte més difícil que se'ns planteja, la transició energètica que ens ha ensenyat una nova derivada amb la problemàtica del subministrament. Insisteixo, insistiré sempre, aquesta situació haurà de ser l'eix de qualsevol política de futur perquè en determinarà totes les altres.

Senyores i senyors, per cloure, reitero el meu humil orgull per haver ocupat el lloc de síndica general durant aquest període, per haver pogut ser una baula més en la línia dels síndics que m'han precedit i que hauran de continuar per bastir noves polítiques i nous consensos. Us desitjo a tots plegats unes bones festes nadalenques. Desig que faig extensiu a tota la població amb l'esperança que el futur sigui un camí que puguem recórrer de manera harmònica i on les persones se sentin part d'aquest gran projecte que és Andorra.

Moltes gràcies.

Moltes gràcies consellers, gràcies ministres.

Acabem aquí la sessió.

No havent-hi més punts de l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Tenim la fotografia a les escales.

Gràcies.

(Són les 12.38h)

Diari de Sessions del Consell General

Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad

Dipòsit legal: AND.342-2021